

Тема 1. Вступ

1. Фітодизайн як складова мистецтва.
2. Майстри фітодизайну, їх творчість.
3. Значення фітодизайну в сучасній культурі.

Від перших кроків свого становлення дизайн претендував на найширший спектр об'єктів проектування. «Від софи до міського середовища» – так окреслювали коло своєї професійної діяльності дизайнери на початку ХХ століття, «від голки до літака» – у 60-х роках. Споконвічно класифікаційною ознакою, за якою проводився розподіл дизайнерської діяльності, були матеріали, з якими працював дизайнер. Кожен із цих матеріалів мав свою специфіку, вимагав особливих знань у сфері конструювання й технології виробництва. У перших школах дизайну 20-х років навчання студентів велося за такими напрямками: столярна справа, гончарне ремесло, металообробка, ткацтво, графіка (поліграфія). Дизайн як професія існує близько 100 років. Відлік історії дизайну найчастіше ведуть із відомого руху «За зв'язок мистецтв і ремесел» в Англії кінця ХІХ століття, лідером якого був художник і теоретик у галузі предметної творчості Вільям Морріс. Саме тоді були сформульовані основні положення теорії й творчі принципи дизайну, що вплинули на подальші школи й напрями. Існує також погляд, відповідно до якого виникнення дизайну відносять до періоду всесвітньої кризи 1929 року. Він описується, насамперед, як американський феномен. Дійсно, аж до кризи 1929 року європейський дизайн залишався суто локальним явищем, не роблячи помітного впливу на промислове виробництво. І тільки з початком кризи дизайн стає реальною комерційною силою в США, набуваючи поступово, у повному значенні цього слова, масового характеру, виникає професійна «індустрія дизайну».

Сьогодні важко уявити яку-небудь сферу людської діяльності, якої не торкнувся дизайнер. Виникнувши в професійному середовищі архітекторів і художників, дизайн у процесі розвитку не тільки перетворився на самостійний вид проектно-художньої діяльності, але й сам став активно впливати на художнє формоутворення, все більше й більше розширюючи свої професійні сфери.

Для нас уже стали звичними поняття, що з'явилися не дуже давно: індустриальний дизайн (дизайн знарядь праці й механізмів, предметів побуту: посуду, побутових приладів, аудіо- і відеотехніки, меблів, іграшок), дизайн одягу й зачісок, інтер'єрів, графічний дизайн (оформлення книг, рекламно-інформаційних проспектів, буклетів, плакатів, пакувань, етикеток, торговельних марок, фірмових знаків, заставок і рекламних роликів на телебаченні), ландшафтний дизайн, фото дизайн і фітодизайн.

Це цікаво

Міжнародна асоціація «Союз дизайнерів» – професійне об'єднання дизайнерів, що надає своїм членам професійний статус, актуальну інформацію, широкі професійні зв'язки, а в підсумку – максимально високу конкурентоспроможність на ринку. «Союз дизайнерів» є дійсним членом ICSID (International Council of Societies Industrial Design) – Міжнародної Ради з промислового дизайну.

Міжнародна асоціація «Союз дизайнерів» – це професійне об'єднання дизайнерів, що діє в Росії, Україні, Білорусі, Бельгії й Німеччині.

Цілі цього об'єднання:

- просування сучасного дизайну;
- координація діяльності фахівців, що працюють у різних сферах дизайну;
- захист професійних інтересів, соціальних і економічних прав дизайнерів.

Гільдію ландшафтних архітекторів України разом з колегами з Росії й Білорусі на Генеральній Асамблеї EFLA (European Federation for Landscape Architecture) 16 листопада 2008 року в Брюсселі прийняли в повноправні члени Європейського об'єднання ландшафтних архітекторів. За вступ України в організацію на Генеральній Асамблеї проголосували майже одностайно. Гільдія ландшафтних архітекторів України обійшла національні асоціації Чехії, Словаччини, Словенії, Латвії, Литви й Польщі, які були прийняті в тимчасові члени EFLA.

Харківська державна академія дизайну й мистецтв – один із провідних навчальних закладів України з підготовки висококваліфікованих дизайнерів.

Тема 7 Сучасні стилі та напрями фітодизайну.

1. Сучасні напрями та тенденції фітодизайну.
2. Сучасні букети: каркасні букети, шоу-букети, букет на портбукетниці.
3. Техніки (паралельна, радіальна, вільна, транспортерна) виготовлення букетів та композицій.

Фітодизайн (від грец. *phyton* – рослина) – це цілеспрямоване введення рослин у дизайн інтер'єру. Фітодизайном також називають практику створення рослинних композицій для оформлення інтер'єрів, озеленення приміщень і створення зимових садів.

При використанні фітодизайну слід враховувати такі аспекти:

- властивості рослин як декоративного матеріалу;
- їхню взаємну сумісність;
- здатність рослин пристосовуватись до умов закритих приміщень;
- вплив рослин на середовище перебування, здоров'я й настрої людини.

Усе це – важливі складники такого тонкого процесу як озеленення інтер'єрів. Воно повинне бути не тільки гарним, але й ефективним. Функціональна Ні-Теш кухня або патріархальна вітальня, ванна або дитяча кімната – важко уявити місце в будинку, де жива зелень буде недоречною.

Завданнями фітодизайнера при проектуванні озеленення інтер'єру є:

- пропонування варіантів проектів озеленення а урахуванням особливостей конкретних умов;
- добір асортименту пропонованих рослин;
- складання грамотної інструкції з догляду за ними;
- організація технічних робіт;
- здійснення декоративного оформлення зеленої зони.

Прикрашання квітами – один із найвишуканіших способів створення святкового інтер'єру. Проект оформлення залу квітами й квітковими композиціями розробляється з урахуванням специфіки інтер'єру, розміщення столів і навіть меню бенкету. Для оформлення використовується як квітковий, так і супутній матеріал (сітка, камінчики, черепашки» кольоровий бісер, плівка, метелики тощо).

Зміст фітодизайну полягає в тому, щоб рослини приносили вам радість своєю доглянутістю та красою. При цьому, з одного боку, має бути витриманий стиль, у якому оформлене те чи інше приміщення, щоб рослини гармонійно вписувалися в інтер'єр, а з іншого – фітодизайнер має враховувати основні вимоги всіх рослин – світло, тепло, вологу.

Дизайн у процесі свого розвитку не тільки перетворився на самостійну проектно-художню культуру, але й сам став впливати на архітектуру, скульптуру, декоративно-прикладне мистецтво. На стику цих видів проектно-художньої діяльності з'явилися авангардні течії (хай-тек, арт-дизайн). Твори тут, як і в мистецтві, найчастіше носять одиничний характер і базуються на філософії дизайну: ергономічність виробу, орієнтація на сучасні матеріали й технології, віяння моди й ін. Кількість дизайнерських напрямків і спеціалізацій продовжує рости. У рамках цих напрямків створюються творчі й професійні союзи дизайнерів і визначаються номінації виставок і конкурсів дизайнерів.

Тема 8 *Оформлення та дизайн інтер'єрів приміщень, міста.*

1. Декоративна роль фітодизайну у міському середовищі.
2. Символічна роль фітодизайну.
3. Обмежувальне значення фітодизайну.
4. Інформативне та психологічне значення фітодизайну у міському середовищі.

Дизайн інтер'єрів містить у собі проектування інтер'єрів і устаткування громадських приміщень, житлових просторів і виробничих будинків. Кожен із цих типів просторів має свої особливості й визначає своє коло професійних завдань і проектних методів їхнього розв'язання.

В інтер'єрі громадських приміщень, які відвідуються десятками й тисячами людей, дизайнер особливу увагу звертає на оздоблювальні матеріали, які багато в чому визначають зовнішній вигляд інтер'єру. Тут використовуються коштовні породи деревини, натуральний камінь або інші дорогі матеріали з більшим терміном служби в умовах інтенсивної експлуатації. Простори суспільних будинків, розраховані на одночасне перебування значного числа людей, часто мають зальний характер і містять конструкції з великими проходами. Остання особливість часто обігрується дизайнером у вигляді таких елементів інтер'єру, як пілястри, колони, балки, ферми перекриттів, їх навмисно виділяють із загальної композиції особливою формою й кольором, перетворюючи на своєрідний декоративний елемент і прикрасу інтер'єру.

Дизайн інтер'єрів: житлові приміщення

На відміну від громадських приміщень, житлові приміщення, як правило, набагато менші за своїми розмірами і мають простіші форми. При організації їхнього інтер'єру основне навантаження лягає на обстановку - меблі і устаткування. За рахунок їхнього дизайну багато в чому й формується образ інтер'єру в цілому. Ексклюзивність такого інтер'єру досягається відповідним компонуванням меблів, побутової техніки, колірним виділенням стелі, підлоги, стін а також включенням в інтер'єр окремих елементів – годинників, картин, світильників, камінів тощо. У малогабаритних квартирах широко використовуються мобільні меблі: розкладні столи й дивани, секретери, крісло- і диван-ліжка, шафи-ліжка, столи-книжки тощо. Вони дозволяють найбільш раціонально використовувати простір і організувати широкий набір функціональних процесів у тому самому приміщенні. Особлива увага при роботі над інтер'єром житлових приміщень надається ергономіці. У першу чергу це стосується робочих зон квартири – місць приготування їжі, виконання господарських робіт, хобі членів родини, навчання й професійної діяльності та ін.

Дизайн інтер'єрів: промислові приміщення

Оформлення інтер'єру промислового приміщення має свої особливості. У першу чергу їх визначає характер виробництва, залежно від якого задається просторова побудова інтер'єру, вибирається його конструктивне розв'язання. Так, наприклад, конструкції сталеливарного цеху будуть значно відрізнятися від конвеєра автозаводу або конструкцій цеху складання наручних годинників. Особливі вимоги в процесі організації промислового інтер'єру ставляться до робочого місця — його освітленості, колірної гами, габаритів виробничого устаткування. Робоче місце має бути комфортним і забезпечувати оптимальні умови для високої продуктивності праці.

Міський дизайн: сучасні форми

У процесі свого розвитку дизайн поступово став виходити на вулиці міста. Спочатку у вигляді автомобілів і кіосків, потім – торговельних автоматів і телефонних будок, доки не замінив традиційні «малі архітектурні форми» і вивіски вуличними меблями й устаткуванням, елементами садово-паркової архітектури. Особливо активного розвитку дизайн міського середовища, або, як його ще називають» «міський дизайн», набув у середині 60-х років ХХ століття. Це пов'язано з появою в міських центрах висококомфортних упорядкованих пішохідних просторів. Останнім часом додалися «ландшафтний дизайн» (ідеться про невеликі упоряджені зелені куточки, як правило, у високоурбанізованому середовищі пішохідних вулиць і міських центрів), а також «фітодизайн» – мистецтво складання зеленої композиції букета, мініатюрного саду або зеленого куточка в інтер'єрі.